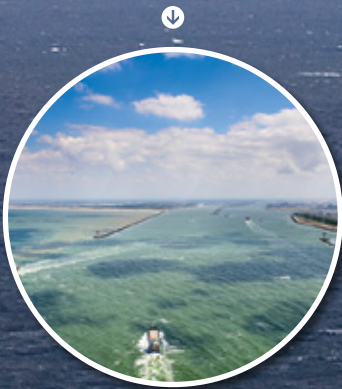

Toename aantal zeeschepen richting Port of Rotterdam

AAN DE SLAG MET HET NOORDZEEAKKOORD

Samen bouwen aan een gezonde zee

Overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties ondertekenden in juni 2020 het Noordzeeakkoord. Daarin zijn afspraken gemaakt over energie, voedsel en natuur op het Nederlandse deel van de Noordzee. Met het Noordzeeakkoord zetten overheid en samenleving een grote stap voorwaarts in het samen bouwen aan een gezonde zee met een duurzaam gebruik en een goede balans tussen alle activiteiten.

Breedkop harlekijnslak

De komende jaren wordt het Noordzeeakkoord - met steun van de Tweede Kamer - uitgevoerd. Dat gebeurt onder de vlag van het Noordzeeoverleg, onder voorzitterschap van Sybilla Dekker. Zij gaat de komende jaren samen met alle ondertekenaars, inclusief het Rijk, aan de slag.

Noodzaak van Noordzeeakkoord

Scheepvaartroutes, energiewinning, visserij, natuurherstel en recreatie - een kleine greep van activiteiten die op de Noordzee plaatsvinden. De ruimteclaims op de Noordzee

nemen toe (denk aan windturbines), het afwegen van belangen wordt steeds ingewikkelder. Juist dat maakt het onontkoombaar om een zorgvuldige ruimtelijke afweging te maken. Daarom was er een Noordzeeakkoord nodig.

Het Noordzeeoverleg

Het Noordzeeoverleg zorgt voor uitvoering van het Noordzeeakkoord. In het Noordzeeoverleg zitten vertegenwoordigers van de overheid en maatschappelijke partijen (zie kader). "Wat opvalt is dat er bij alle

betrokken partijen een groot besef is dat zij elkaar nodig hebben om verder te komen", vertelt Sybilla Dekker. "Stuk voor stuk hebben zij hun eigen belangen goed naar voren weten te brengen en tegelijkertijd hebben ze geluisterd naar de inbreng van anderen. Daarvoor moet je over je eigen schaduw heen kunnen springen. De kunst is nu om de gemaakte afspraken te gaan uitvoeren. We werken nu aan een uitvoeringsagenda die loopt tot 2030", vervolgt Dekker. Lees op de website van het OFL meer over de afspraken van het Noordzeeakkoord.

Nieuwe voorzitter Noordzeeoverleg

Op 1 januari 2021 heeft Sybilla Dekker het stokje overgenomen van oudstaatssecretaris Jacques Wallage als onafhankelijk voorzitter van het Noordzeeoverleg, ondergebracht bij het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL). Sybilla Dekker is een Nederlands voormalig VVD-politica, ambtenaar en bestuurder. Ze was minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in de kabinetten Balkenende II en III (2003 en 2006). In 2018 kreeg ze de eretitel Minister van Staat. Ze vervulde verschillende directiefuncties bij de overheid en werkgeversorganisaties, en bekleedde de nodige commissariaten en voorzitterschappen. Zo was zij ook voorzitter van de Tafel van Borging Maasvlakte II. De ervaring die zij daarin heeft opgedaan komt goed van pas bij haar nieuwe functie.

→
Zeewierkwekerij op de Noordzee

←
Nederlandse vissers zorgen voor deel van ons voedsel uit zee

Visserij

Ook de visserij heeft mee onderhandeld en zijn inbreng gegeven aan het akkoord en zijn inbreng gegeven aan het akkoord dat er nu ligt. Door verdeeldheid zit de visserijsector op dit moment niet meer bij het Noordzeeoverleg aan tafel. Dat betreft Dekker. De ontwikkelingen op de Noordzee gaan echter door, belangen van de visserij worden direct geraakt. Daar komt het rumoer door de Brexit nog bovenop. Dekker: "Het is in het belang van de sector dat hun vertegenwoordiging volwaardig en met voldoende mandaat weer aan tafel komt. Ook het ministerie van LNV spant zich daar actief voor in."

Programma Noordzee

Voor de vele ontwikkelingen op de Noordzee is nieuw beleid nodig. Hiervoor heeft het Rijk het Ontwerp Programma Noordzee 2022-2027 opgesteld. Dit gaat over de ruimtelijke indeling van de Noordzee – één van de intensiefst gebruikte zeeën ter wereld. De gebruikers en functies, zoals visserij, natuur, scheepvaart, zandwinning, windenergie en recreatie, worden door middel van dit Programma ruimtelijk met elkaar in balans gebracht. Daarbij weegt het kabinet alle belangen zorgvuldig af binnen de randvoorwaarden van natuurherstel en soortenbescherming. Alle partijen in het Noordzeeoverleg houden een vinger aan de pols of de ruimtelijke ontwikkeling van de Noordzee verloopt volgens de afspraken uit het Noordzeeakkoord.

Windenergie op zee

Een van de maatregelen waarmee Nederland de CO₂-uitstoot sterk wil terugdringen, is de opwekking van windenergie op zee. Op grond van kabinetsbesluiten en het Klimaatakkoord is er in 2030 circa 11 Gigawatt (GW) aan windcapaciteit nodig, en in 2050

minimaal 27 GW extra. Ook dit betekent een behoorlijk extra ruimtebeslag op de Noordzee en een goede afstemming met alle andere vormen van gebruik.

Invloed

De zoekgebieden om de windenergieparken op zee te kunnen bouwen staan in het Ontwerp Programma Noordzee beschreven. Om tot die zoekgebieden te komen zijn allerlei belangen meegewogen: bijvoorbeeld vanuit de natuur, scheepvaart, de kosten voor het ontwikkelen van een windpark, visserij, de mogelijkheden om de energie aan land te brengen en daar te gebruiken, mogelijkheden om internationaal samen te werken aan het energienetwerk op de Noordzee, kunstmatige eilanden, en het opwekken van bijvoorbeeld waterstof. De nieuwe windparken zullen voortaan niet meer in het zicht liggen van de kust. Dit is de verdienste van een succesvol bewonersinitiatief tegen de 'horizonvervuiling' van de windmolenparken voor de kust. Een typisch voorbeeld dat laat zien dat ook jij en ik invloed kunnen uitoefenen op het Noordzeebeleid van de overheid.

Intensief onderzoek vereist

Het veranderende en intensievere gebruik mag niet ten koste gaan van het leven in de Noordzee. Nu al vraagt de zeenatuur om bescherming en herstel. Om de Noordzee ook in de toekomst gezond te maken en te houden zijn extra inspanningen noodzakelijk. Dit wordt echter bemoeilijkt door een gebrek aan kennis over de zeenatuur. Gelukkig neemt Nederland dit serieus en tuigt op dit moment een omvangrijk programma op van onderzoek, metingen (monitoring), natuurherstel en soortenbescherming. Over dit zogenoemde MONS-programma lees je meer op pagina 34.

Alle partijen in het Noordzeeoverleg:

De ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Economische Zaken en Klimaat, en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de Nederlandse Wind Energie Associatie, TenneT, Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie, Energie Beheer Nederland, Branche Organisatie Zeehavens, KVNR, Rijkshavenmeester, natuur- en milieuorganisaties: WNF Nederland, Greenpeace, Stichting De Noordzee, Vogelbescherming Nederland, Natuur&Milieu.